

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הלוח החב"די

סקירה מרתקת על לוח "היום יום"
במלאות שבעים שנה להופעתו

גליון ד
שנה אחד-עשר

יש למלאות את הרגע שלפני ביאת משיח

...אמנם, ע"פ האמור שנמצאים אנו בתקופה שכל ענינה הוא "עמדו הכן כולכם" לבנין ביהמ"ק השלישי וגאולה האמיתית והשלימה - יכול מישחו לחשוב, שבמצב זה אין צורך בענין של עבודה, כי אם, "לארוז את החבילות"... ולהמתין לביאת המשיח.

על כך באה ההוראה משיעור חומש דיום זה, יום השבת - משביעי עד סיום וחותם פ' ויגש . . אודות הלימוד מהמסעות דבנ"י בהיותם במדבר גם כאשר חנו לזמן קצר בלבד . . היתה חנייתם באופן של קביעות כולל הקמת המשכן והעבודות בו.

. . ועד"ז בנוגע לענין הגלות - שגם כאשר נמצאים בגלות לזמן קצר, עוד רגע אחד בלבד (כי ברגע שלאח"ז בא משיח צדקנו), הרי, גם רגע זה צריך להיות באופן של קביעות, ובמילא, יש "להכניס" ולמלאות רגע זה בכל עניני העבודה דתומ"צ, בכל הפרטים ופרטי פרטים (הקמת המשכן, עבודה הרוחנית).

(משיחות ש"פ ויגש ה'תשמ"ז - מוגה)

יוצא לאור ע"י:

"ועד חיילי בית דוד"
בית משיח, בית היינו

770 איסטערן פארקווי,
ברוקלין, נ.י.

להקדשות, תרומות או הצטרפות לרשימת הדיוור בדוא"ל,
ניתן לפנות לדוא"ל: vaad770@gmail.com

כמו-כן, ניתן להוריד את הקובץ השבועי באתר:
www.groups.google.com/group/vaad770

**אל אחינו התמימים ואנ"ש יחיו,
שלום וברכה**

לקראת ש"פ ויגש, הננו מוציאים לאור קובץ "הלוח החב"די" ובו סקירה מרתקת על ספרו הראשון של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א - 'היום יום... לוח אור זרוע לחסידי חב"ד', בבואנו זה עתה מחג הספרים 'חמישי בטבת' ובמלאות שבעים שנה להופעת הספר.

הסקירה נכתבה על-ידי הרה"ת **שמעון שי' ויצהנדר, ראש ישיבת תות"ל ראשל"צ**, והודפסה בשעתו בגליון 'התמים'.

בקובץ זה הבאנו את חלקה הראשון של הסקירה, ובעזה"ת בגליון הבא נפרסם את המשכה.

בתור הוספה הבאנו את השיחה המיוחדת שנאמרה בליל עשרה בטבת תשנ"ב (בלתי-מוגה), וכן קטע מסיום המאמר (כעין שיחה) שנאמר בש"פ ויגש, ט' טבת תשמ"ו.

...

בציפיה ובביטחון גמור אשר תיכף ומי"ד ממ"ש נחזה ונראה בהתגלות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ונזכה ל"דידן נצח" האמיתי והמושלם על הגלות, ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית, המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלימה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד "חיילי בית דוד"
770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, יום ועש"ק פ' ויגש, ח' טבת ה'תשע"ג – "בבית משיחא" מאה ועשר שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
וס"ב שנה לנשיאותו

הרבי שליט"א מבקש:

להיות מונח ב'היום יום'!

"הספר 'היום יום' . . למרות שאי"ז מתאים לפי ימות השבוע, מ"מ אפשר למצוא שייכות לכל יום, ובפרט כאשר יהיו מונחים בזה (מ'וועט זיך אַריינלייגען אין דעם") אזי ביתר קלות (אפי' יותר ממה שמשערים) יוכלו למצוא את הקשר" • סקירה מיוחדת על ספרו הראשון של הרבי שליט"א - מוגש ע"י הרב שמעון שי' ויצהנדלר

בחודש ניסן תש"ג הופיעה ידיעה צנועה באחד העמודים הפנימיים של הגליון החדש "הקריאה והקדושה" ובה נאמר:

"היום יום. תחת שם זה הופיע בימים אלו קובץ המכיל אוצר שבו דברים מ"מנורת שמונת הנרות" - כ"ק הבעש"ט - כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש - ומנהגים מחולקים לימות השנה, מ"ט כסלו תש"ג עד י"ט כסלו תד"ש הבע"ל. כל המאמרים שהובאו בקובץ נאספו משיחותיו ומכתביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש. החומר המובא בקובץ מתפרסם, בחלקו הגדול, בפעם הראשונה. הקובץ סודר על ידי הרב מנחם שניאורסאהן ויצא לאור בהוצאת מערכת "אוצר החסידים"."

באותם ימים איש לא שיער כי אותו קובץ צנוע שיועד לכאורה לשנה אחת, יהפוך ברבות הימים ללהם חוקם של אלפי אלפים אשר יום יום יפתחו עמו את סדר יומם וממנו ידלו מלוא חופניים של אהבה ויראה והחלטות טובות. יהיו אף כאלו שכאן לראשונה יגלו את אור היהדות כי טוב ורבים אחרים יקיימו עמו את ה'פרק אחד שחרית'.

אותו לוח מאז הופעתו בשנת תש"ג יצא לאור בעשרות מהדורות (כולל מהדורות מחתרתיות ש'יצאו לאור' מאחורי מסך הברזל, אם בצורת מחברת כתובה בכתב יד צפוף, ואפילו בדפים בודדים - כפי שסיפרו רבים וטובים) ובעשרה שפות שונות (כולל מהדורת ה'ברייל' המפורסמת) ואף במתכונת של ספר עב כרס בעל שלושה (!) חלקים גדושי עמוד, בהם עוטר ה'פתגמים' ה'תמימים' במאות הערות וצייונים מאלפים.

ליקוט מסודר כזה יכול לחבר רק איש פנימי עמוק ומסודר יסודי עם דעת רחבה ועמוקה. . ליקוט מסודר זה בטח יצא בעזרה"ת סוף כל סוף מהכח אל הפועל

בראש השנה לחסידות, נפתח 'דף חדש' אצל המוני חסידי חב"ד בכל הקשור לחסידות ודרכיה, לא רק בקבלת 'החלטות טובות' באופן כללי, אלא בצורה מפורטת בשיעורי הלימוד בנגלה וחסידות - במסכתות הש"ס המתחלקת בישובי אנ"ש, בשיעור התניא היומי ועוד. אך לצד אותם שיעורים חדר בכל בית שיעור יומי נוסף, קטן ואיכותי - שיעור מתוך הספר 'היום יום'.

בבואנו מחג הגאולה, מן הראוי לעסוק בהווייתו של אותו לוח יחיד ומיוחד מסוגו בו נפתחת ומסתיימת השנה ב"ט כסלו. הספר שהוא ראשית ביכוריו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שבאו בדפוס.

...

היה זה באחרון של פסח בשנת ת"ש. כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע שזה עתה ניצול מעברי פי התופת באירופה התוועד עם ציבור חסידים מצומצם. הרבי דיבר על מעלת היום, וציין שסעודת אחרון של פסח זכתה ל"סדר מיוחד" אצל נשיאי החסידות כולם. ולפתע החל להשמיע דברים מיוחדים על משאלה יחודית שלו בתחום הפצת החסידות:

"באמת הי' מן הראוי לאסוף את מנהגי כ"ק אבותינו רבותינו הק' זי"ע ולקבוע ספר מנהגים שיתאים לחיי היום יום, מין "חוק" לחסידי חב"ד עם מנהגי חב"ד בלווית פתגמים מסוימים וסיפורים קצרים.

ליקוט מסודר כזה יכול לחבר רק איש פנימי עמוק ומסודר יסודי עם דעת רחבה ועמוקה. אני בטוח בהצלחה האלקית אשר - ברוך השם - בשעה טובה - ניתנה לי, אשר כל דבר שנראה כטובת הרבים בתורה ויראת שמים ופרנסה לישראל בכלל ולחסידים בפרט, עוזר השי"ת, שבמוקדם או במאוחר יותר, ע"י כמה סיבות

דף השער של ההוצאה הראשונה, עם הוספה בכתי"ק של הרבי המתייחס לאופן כתחבת שנת תש"ד

1. לכאורה על משקל הספר "חוק [לישראל]" שהוא סדר לימוד יומי. ואכן בלשון העולם קרוי ה"חוק לישראל" בקצרה "חוק". וכמוכן יש כאן גם את המשמעות של "חוק", היינו לימוד קבוע והכרחי.

ליטוש יהלומים

מפיהם של חסידי חב"ד בתל אביב של אותן שנים שמענו פעמים רבות את הסיפור על אחיו הצעיר של הרבי, הו"ח ר' ישראל אריה לייב ז"ל שהיה מקבל מדי פעם משלוחים מאחיו הגדול ובהם ספרים חדשים שיצאו לאור על ידו. כך אירע שהוא היה בין הראשונים שספרי קה"ת היו ברשותו. יום אחד הגיע ר' לייבל עם קובץ קטן בידו כשהוא אחוז בהתפעלות וסיפר לחסידים כי 'אחי שלח לי את החיבור הראשון שלו'. כאשר שם לב כי הנוכחים אינם מבינים 'על מה הרעש' נפלה עליו רוחו והתבטא: 'חבל מאד שהעולם אינו יודע מה טמון בפנים החיבור הזה'. בהזדמנות נוספת אף התבטא על ספר זה: 'תמיד ידעתי שלאחי יש 'א' גוטע קאפ' [=ראש טוב] אבל עד כדי כך!...

מסתבר כי היה מי שכבר אז הבחין כי לא מדובר כאן רק בלקט יפה, אלא מקופלת כאן גאונות ובקיאות יוצאת דופן. הדברים מפורשים בשיחת היסוד של הרבי הריי"צ לקובץ לפיה ליקוט כזה יכול לחבר "רק איש פנימי עמוק ומסודר יסודי עם דעת רחבה ועמוקה", מושגים שכל אחד מהם אוצר בקרבו, על פי סולם הערכים החבד"י, עולם מלא.

.

ברם מתברר כי גם כדי לגלות את הגאונות המופלאה שב'היום יום' צריך להיות גאון לא קטן... במרוצת השנים חסידים ניסו לדלות, להתעמק ולגלות לפחות מעט מהאור הגנוז והעצום הטמון ביצירה זו הנצחית לדורי דורות. חלקם העלו את הגיגיהם מעל בימות שונות, אך עדיין לא נטל מאן דהו על עצמו עבודה שתקיף את היצירה על

<<<

מסיבות שונות, בא הדבר שחשבתיו לנחוץ לידי פועל. כך גם תקוותי שליקוט מסודר זה בטח יצא בעזרה"ת סוף כל סוף מהכח אל הפועל לשמחת לבבי ולתועלת אנ"ש ה' עליהם יחיו". (סה"ש קיץ ה'ש"ת עמ' 80).

לציבור שנכח בהתוועדות לא נודע במה ובמי הדברים אמורים, לדידם המשאלה לא מומשה. רק כעבור שנתיים התגלתה זהותו של אותו 'איש פנימי עמוק ומסודר יסודי עם דעת רחבה ועמוקה' שעליו הוטלה המשימה לחבר את הקובץ המיוחד, ה"ה הוד כ"ק אדמו"ר שליט"א. במכתב מיום כ' כסלו תש"ג אל כ"ק אדמו"ר שליט"א (הפותח בתארים "חתי יקירי גזע תרשישים הרב הגאון וו"ח אי"א מוה"ר...") מטיל עליו כ"ק אדמו"ר הריי"צ

2. מעניין לציין כי אף שהרבי לא נכח בגופו בהתוועדות זו (באותה שעה שהה עדיין בעמק הבכא האירופאי) הרי מספר ימים לאחר ההג (כ"ד ניסן ש"ת) פנה באגרת אל החסיד ר' בערל חסקינד ובה ביקש, בין היתר, לקבל שיחות קודש וידיעות מ'פרשת ימי חג הפסח"... ('ימי מלך' ח"א עמ' 521).

כל פינותיה, כל שכן להביאה לדפוס. בשנת תש"מ נטלו על עצמם שני אברכים יקרים, הרה"ת מיכאל אהרן שי' זעליגזון והרה"ת יוסף יצחק שי' הלוי שגלוב, את המשימה והכניסו את ראשם ורובם בלוח.

במשך כל אותה תקופה החלו לגלות נפלאות ממש בכל הקשור להיום יום ובשלהי שנת תשמ"א הופיע, בהוצאת קה"ת (!), לוח היום יום במתכונת של ספר (258 עמ'), כאשר בשולי כל עמוד באו הערות וצינונים של המו"ל הכוללים מראי מקומות מפורטים לפתגמים, לפסוקים ומאמרי חז"ל הפזורים בלוח תוך שימת דגש על מציאת הקשר בין הפתגם ליום בו הוא משובץ. בשלב זה הקו של העורכים היה כי הפתגם היומי קשור בדרך כלשהי לשיעורי הלימוד היומיים, ואכן עלעול בספר משכנע כי יש דברים בגו, עשרות פתגמים תואמים להפליא לשיעורים היומיים בחת"ת.

בעקבות זאת 'נתפס' הרב זעליגזון לענין והמשיך בלהט לחקור ולדרוש את ה'סוד' הצפון בספר מופלא זה. ובשנת תשד"מ הוציא כרך נוסף (333 עמ') ובו כבר הרחיב מאד את היריעה, לא רק קשר לשיעורי החת"ת אלא גם לשיעורי החסידישע פרשה' (תו"א לקו"ת) ועל הכל סודות ורזים, גימטריאות, ראשי תיבות וסופי תיבות המוסיפים כמובן טעם וקורת רוח. אך בשורתה המיוחדת של אותה מהדורה היה הגילוי של הרב זעליגזון כי הספר'ל הצנוע הזה בנוי לפי סדר הרמב"ם!! (ובלשונו: "שילוב ידו החזקה של כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו החזקה של הרמב"ם") כלומר: בדרך כלל ביומי דפגרא וחגים הפתגמים עוסקים ב'הלכות החג' בענינו של יום, אך בשאר הימים (החל מהתאריך ה' טבת) בנוי הספר גם לפי סדר ההלכות שברמב"ם (יסודי התורה, הל' דעות, הל' תלמוד תורה, עבודה זרה, הל' תשובה וכך הלאה והלאה), כאשר כל פתגם קשור להלכות מסוימות (ראה מסגרת נוספת).

<<<

את עריכת אותו קובץ - בצורת לוח שנה - תוך שמפרט ומפרש את מתכונתו ותבניתו ואף נוקב בשמו אשר יקרא "היום יום, לוח אור זרוע לחסידי חב"ד". (מכתב זה שולב ב'מעין הקדמה' שכתב הרבי ללוח. יצויין כי בשנת תשנ"ג נדפס צילום גוכי"ק אדמו"ר הריי"צ ובו מהדו"ק ממכתב זה [ראה צילום]).

ארבעה חדשים עברו ממכתב זה ולקראת חודש ניסן של שנת תש"ג יצא לאור-עולם לוח שונה ויחודי מכל הלוחות, לא רק בתכניו החסידיים, אלא גם בתאריכיו. לוח יחיד בעולם שנפתח ומסתיים בתאריך י"ט כסלו - ראש השנה לדא"ח.

מדי יום מפורטים בו שלושת שיעורי החת"ת היומיים, מנהגים חב"דיים השייכים לתקופה, ופתגם חסידי מתורתה והדרכותיה של חסידות חב"ד. הפתגמים כולם לוקטו מתוך כתבי כ"ק אדמו"ר הריי"צ והם מקיפים בחכמה עמוקה את כל יסודי החסידות והדרכותיה, תוך שימת דגש על התעוררות לעבודת ה' בחיי היום יום.

עדות חז"ל, השגורה בפי רבינו, כי "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים" התקיימה אצל הרמ"ז בהידור והוא לא הסתפק בכרכים הקודמים. ארבע שנים נוספות עמל לפתח קוי מחשבה נוספים. הוא השווה זאת לעבודת ליטוש היהלומים, אותם פתגמים שנמשלו ע"י הרבי הרי"צ לאבני חן, ככל שמלטשים אותם יותר ויותר מתבלט היופי הבוהק והזוהר. ובשנת תשמ"ח הוציא לאור כרך שלישי (317 עמ') ובו באו פנים חדשות, הוא חידש כי סדר הפתגמים בלוח תואם לסדר שנות האדם עלי אדמות (383 הימים שבלוח נחלקים לשבעים וכך כל כמה ימים שייכים לשנה אחת בגיל האדם), לשנות העולם, וחשובים נוספים. כל זאת בנוסף למאות פרפראות, דיוקים ואף ביאורים בדרך הפשט לפתגמי ומנהגי הלוח.

ללא ספק כי גם מי שלא שש כל-כך לקבל דברים כהווייתם (והרמ"ז חוזר ומדגיש כי לא מדובר ב'חוקה חקתי' אלא ב'חלקנו בתורתך' חלקו שלו, הפרטי, בלימוד פרי ביכוריו של הרבי) אף הוא מודה כי ספריו של הרמ"ז פעלו 'פתיחת הצינור' בכל הקשור ליחס של חסידים לתורת רבם, כל שכן לפרי הביכורים שלו.

•

המדהים ביותר הוא היחס המיוחד שהעניק הרבי, מחבר הלוח, להגיגיו של הרב זעליגזון. לאורך כל השנים קיבל תשובות מפורטות, עידודים וברכות מעבודת הליקוט ועד להדפסה. בשלשת הכרכים מפורזים עשרות מענות מפורטות שקיבל על שאלותיו (כאשר המיוחדת שבהם היא אותה הערה שהרבי ניסח עבור ספרו בנושא ראשי התיבות של חג השבועות (ח"ב ו' סיון הערה *24)).

כך לדוגמא ביחידות שהיתה לו בשנת תשד"מ סיפר לרבי על שיטת ההשוואה בין

<<<

הלוח כולו היה חדש ומחודש בכל עצם הופעתו - בעיצומה של מלחמת העולם השנייה - לא היה זה לוח המורה את זמני היום, אלא לוח המורה כיצד ובמה יש למלאות את היום וכפי שהתבטא כ"ק אדמו"ר הרי"צ במכתבו הנודע על הלוח: "יום יום יביע אומר" - כל יום אומר משהו; זהו היום יום במובנו האמיתי, שכל יום - יום הוא".

קביעת שיעור התניא היומי

אך עיקר החידוש בהופעת הלוח היה, כמובן, בתכניו: נפתח אולי בחלק הפשטני של ה'היום יום' - שיעורי החת"ת המפורטים בו. אולי לא לכלולנו ידוע כי אותם שיעורי החת"ת שכינם קשה בכלל להפרידם ממהותו של החבדני"ק, החלו לראשונה רק בעקבות לוח היום יום! עד אז לא היה מושג של חלוקת התניא לפי סדר יומי. חסידים בודאי למדו את החומש היומי, ואמרו שיעור תהלים יומי ואף - מי שידע והקפיד - קבע לימוד תניא מדי יום. אך

הרמב"ם ל'היום יום' והוסיף כי הספר השני מתמהמה עקב בעיה ב'שיטה'. תגובת הרבי היתה:

"אז ס'וועט זיין דער 'יגעת' וועט במילא זיין דער 'ומצאת'!" [=כשיהיה "יגעת" יהיה במילא "מצאת"] והוסיף: "וכל המקדים הרי זה משובח".

תשובות נדירות קיבל הרמ"ז בכל הקשור להדפסת והפצת הספר. כך לדוגמא בכ"ה טבת תשמ"ב לאחר הופעתו של הכרך הראשון כתב הרבי: "שתדלו בהפצת הס[פר] ע"מ להתעניין ע"ד מהד"ת [=מהדורא תניינא] בצירוף כו' כרגיל".

והנה תשובה משנת תשמ"ט שקיבל על כל הערותיו ורמזיו, המלמדת על השקפת הרבי על החשיבות בהדפסתם גם אם לא נכתבו בצורה ודאית: (1 נתקבל ות"ח. 2 כמדובר כמה פעמים - הו[צאה] ל[אור] דכל השייך להמעיינות ולהפצתן רצוי. 3 במקום המתאים - בהערה "בדרך אפשר" וכיו"ב. 4) ומתאים, גם בספק אם מתאים.

אך דומה כי ההתייחסות הברורה של הרבי לעיסוק המוגבר בהיום יום, תוך חיפוש הקשר בין הפתגם ליום בו הוא מופיע, קיבלה את ביטוייה בשיחת י"ט כסלו תשמ"ט (צוטטה בפנים) בה נאמר, בין היתר "כאשר יהיו מונחים בזה אזי ביתר קלות (אפי' יותר ממה שמשערים) יוכלו למצוא את הקשר!"

בענין זה לא היה סדר קבוע כלל. לראשונה חילק כ"ק אדמו"ר הריי"צ את התניא עבור לוח 'היום יום' וזו למעשה הבשורה שהביא עמו הלוח.

(עובדה זו אף באה לידי ביטוי בשיחות הקודש של הרבי הריי"צ בשנת תש"ג, כאשר בכמה התוועדויות כינה את שיעור התניא היומי "שיעור התניא כפי שנחלק ב'היום יום"³).

הנה דברים שכתב באותם שנים הרה"ח ר' שמואל זלמנוב מבאי בית רבי, מהם אנו יכולים ללמוד פרטים יותר מדויקים על שלבי התפשטות שיעורי החת"ת:

"כשנעמוד על יסודו של דבר כדאי לציין, אשר המנהג ללמוד פרשה חומש עם פירש"י בכל יום ויום, כלומר הפרשה השייכה לאותו יום מהשבוע וכן אמירת שיעור יום תהלים כפי שמתחלק לימי החודש, אין זה פנים חדשות בעולם חסידי חב"ד. כי עוד בשנת תרפ"ז נסתדר אצל אנ"ש והתמימים וגם אצל הרבה קהלות ישראל מבלי הבדל נוסח ומפלגה, ע"י דרישת ובקשת כ"ק אדמו"ר שליט"א, לאמר שיעור יום תהלים בכל יום ובשורה של מכתביו הק' מבאר הרבי שליט"א את גודל חשיבות הענין שבזה (ראה "קובץ מכתבים ושיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש", קובץ ב'). כן על דבר לימוד פ' חומש עם פירש"י עורר ע"ז כ"ק אדמו"ר שליט"א הרבה פעמים בשיחותיו (ראה אודות זה בקונטרס "בקור שיקרגא",

3. ראה ספר השיחות תש"ג (אידיש) עמ' 61, 84, 116, 121 ובשיחת י"ט כסלו תד"ש (עמ' 84). וראה אגרות קודש שלו כרך ח' עמ' קנה "בשמירת התקנות הידועות בהלימודים המבוארים בילקוט 'היום יום'.

שיחה א') [היום יום יט טבת].

אמנם "החידוש" - אם יכולים להתבטא כך - שאנו מוצאים ב"מורה שיעור" הזה (הנמצא כבר בקובץ "היום יום") הוא החובה בשיעור לימוד התניא בכל יום עפ"י סדר חלוקת ספר התניא לימי השנה. ואעפ"י שמעולם נהגו חסידי חב"ד ללמוד בכל יום בס' התניא והרגישו זאת לחובה בנפשם, אבל לא ה' בזה קביעות לימוד שיעור מיוחד לכל יום ויום בפרט לפי סדר ימות השנה, ודבר זה עמד ותיקן כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"י המורה שיעור, שכל חסידי חב"ד - ובכלל זה כל חובבי ומעריצי החסידות - בכל העולם ילמדו בכל יום שיעור אחד מיוחד בתניא הנקבע לאותו היום ובסדר הזה יסיימו במשך השנה כל ספר התניא. עוד זאת, שהשנה לחלוקת השיעורים האלו נקבע "מרה" לחסידות י"ט כסלו שנה זו עד י"ט כסלו שנה הבע"ל". ועוד נוסף לזה, שבסופו של "המורה שיעור" בהגיעו לי"ט כסלו מסיים הרבי שליט"א בברכת השנים "לשנה טובה, בלימוד החסידות ודרכי החסידות, תכתבו ותחתמו" ("קובץ ליובאוויטש" תש"ה).

"פנינים ואבני חן"

ברם החלק המיוחד שבעקבותיו הפך ה'היום יום' ללחם חוק כל יעבור הלא הוא לקט הפתגמים החסידיים, פנינים ואבני חן שדלה עבורנו הרבי שליט"א מאוצרות אדירים ושיצם ביד אומן דבר דיבור על מקומו, כל יום ובשורתו. 383 חדרים בהיכל החסידות. היו שכינו זאת 'תורה שבכתב של עבודת השם' ויש שאמרו 'קיצור שולחן ערוך של היכלי החסידות'.

לפנינו לקט קטן מאד מתוך האוצרות החבויים בשלושת הכרכים של הספר 'היום יום עם הערות וציורים':

שם המחבר בשם הספר

מפורסמים דברי הרוקח על הסגולה לרמוז את שם המחבר בשם הספר. הנה שני רמזים:

מחבר ה'היום יום' הוא אכן כ"ק אדמו"ר שליט"א ("המלקט והמסדר"), אך ביחד עם זה בעל הפתגמים, המנהגים והשיעורים הוא כ"ק אדמו"ר הריי"צ. אי אפשר שלא להבחין כי צמד המילים "היום יום" פותח בשמותיו הפרטיים של הרבי הריי"צ ומסיים וחותם בשמותיו הפרטיים של הרבי:

היוסףמנחם יצחקומענדל!

יום ליום יביע

והנה רמז תוכני יותר:

שם הספר 'היום יום' שאוב מהפסוק בתהלים (יט, ב) "יום ליום יביע אומר", אם נעיין ברש"י על אתר המבאר את משמעות המילה "יביע" נגלה יותר מרמז לשמו של המחבר: "ומנחם פתר יביע לשון מעין נובע". (ואגב נוסף כאן גם ביאור נאה בתוכן שם הספר).

פתיחה בשם הוי"ה

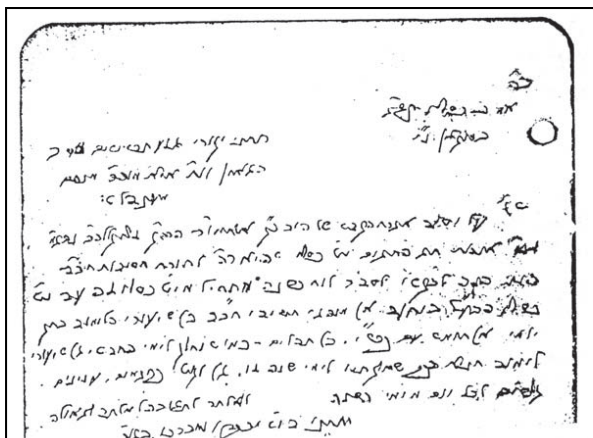
גדולי המחברים נהגו לרמוז בפתיחת חיבוריהם את השם הקדוש הוי"ה (כ"ק אדמו"ר שליט"א ציין כמה פעמים לדברי

ספר "היום יום"
- ספר (ספר'ל)
שנדפס בחיי נשיא
דורנו, והי' לנגד
עיניו בפרטי פרטיות,
ועאכו"כ המבוא
("דער אַריינפיר")
של הספר

אין זו רק מלאכת ליקוט פתגמים, שאף היא מלאכה שעמה חכמה, אלא יש כאן חכמה עמוקה (נשים לבנו שוב לביטויים הנדירים שבשיחת אחרון של פסח ש"ת שצוטטה בראשית הדברים) לתת בפני הקורא הרגיל את ענינה ומהותה של חסידות חב"ד במילים קצרות שיחדרו להבנתו והשגתו של כל איש ואיש.

אם אמרנו עד כה שהלוח ברובו היווה בשעתו חידוש נפלא, הרי שהחלק העיקרי שבו - הפתגמים היו פריצת דרך בעולמה של חב"ד. כל מתחיל יודע כי אחד ההבדלים היסודיים בין עולמה של חב"ד לתורת החסידות הכללית הוא בענין האריכות והקיצור בעניני חסידות, וכפי ההשוואה החדה של הרבי בכמה ממכתביו שזהו בדוגמת ההבדל בין סגנון המשנה לסגנון הגמרא (הבדל הנובע, כמובן, מתוך הדרישה החבד"ית לעבודת השם פנימית ויסודית שתחדור בכל כוחות וחושי האדם ואכ"מ). והנה לפנינו ספר חבד"י במתכונת שונה מהמקובל ובו אמרות ופתגמים קצרים, מועט המחזיק את המרובה.

זהו בעצם הפלא הגדול של ה'היום יום'. יהיה אולי מי שיאמר כי היה זה בבחינת 'הוראת שעה' עקב ירידת הדורות, אך כחסידיים לא נקבל הסבר בעלבת"י כזה, ביודענו את יחסם המופלא של נשיאי חב"ד - כ"ק אדמו"ר הריי"צ וכ"ק אדמו"ר שליט"א - ללוח זה, כפי שיסופר להלן. אין זה אלא בבחינת "צמצם שכינתו בין בדי הארון", אשר הן הן גבורותיו הן הן נפלאותיו של מחבר הלוח⁴.

מהדורא קמא ממכתב הרבי הריי"צ לרבי שליט"א,
בו מבקש לערוך את ה'היום יום'

הפתגמים נלקטו,
כמפורש בדף השער,
אך ורק מתוך אוצר
כתביו של כ"ק אדמו"ר
הריי"צ (עוד 'שיעור'
בהתקשרות!) והם
מקיפים את מרבית
ועיקרי דרכי החסידות
ויסודותיה. בכל יומי
דפגרא, חגים ומועדים
הפתגם עוסק בדרך כלל
במהותו של יום, ובשאר

4. לגופו של ענין עייני היטב בלקוטי שיחות ח"כ עמ' 87-88 ודו"ק הרבה, אך לכאורה אין כאן מקומו.

ימות השנה עוסקים הפתגמים במגוון נושאים יסודיים המובילים את הלומד, יום אחר יום, בפרדס החסידות.

בשעתו היו הפתגמים ממש חדשים לרוב אנ"ש שהלא הספריה החבד"ת מנתה אז לא יותר מכמה ספרי יסוד ומספר מצומצם משיחותיו של הרבי הריי"צ נ"ע. כך שמקורות פתגמי הלוח לא היו מצויים כל-כך. בענין זה שמעתי אפיזודה מעניינת מהרה"ח ר' לייבל שי' זלמנוב (מב"ב): נער צעיר הייתי כאשר ה'היום יום' הגיע לתל אביב, בה היו משמנה וסלתה של הציבור החבד"י בארץ. ה'היום יום' היה לחם חוקינו ובו הגינו בכל עת פנוי. ברם מפעם לפעם הייתי עד להערות וקושיות שעלו בשיחות פרטיות של כמה מהחסידים על הפתגמים ומקורם, הדבר צרם לי לא מעט ולקחתי על עצמי 'פרוייקט' לחיפוש ואיתור המקורות לפתגמים והמנהגים. עד היום שמורה אצלי מהדורת ה'היום יום' שבצידה רשמתי את המקורות שמצאתי לפתגמים והמנהגים...

עובדה ראויה לציון כי חלק מהפתגמים קיבלו פנים חדשות כשהופיעו כפתגם בפני עצמו, בעוד ובמקור הפתגם שולב בין ענינים נוספים כך שלא תמיד הבחינו בעוצמתו (וכל מעיין יווכח בכך). כך שלפנינו לא רק ליקוט דברים אלא "יצירת איכות חסידית אמיתית" (ככיתויו של הרבי הריי"צ במכתבו).

יפה סיכם זאת אחד מאנ"ש בשפה פשוטה וברורה באחד מרשימותיו על ה'היום יום':

"כמו שהלומד את פרשת השבוע בכל שנה ושנה נעשה בקי על כורחו בכללות

ר' אברהם בן הרמב"ם בנידון פתיחת ספר היד).

הנה פתיחת ה'היום יום':
 יט כסלו .. [ההשמטה במקור]
 החג אשר פדה בשלום נפשנו
 ואור וחיות נפשנו ניתן לנו,
 היום הזה הוא ראש השנה לדא"ח...
 ראשי תיבות שם הוי"ה!

הרמב"ם והרבי

כבר הוזכר המהלך המפתיע כי הסדר של הפתגמים בנוי לפי סדר ההלכות ברמב"ם. הנה טעימה מקבוצת פתגמים הבאים זה אחר זה המקיפים את ספר המדע:

ה' טבת - הפתגם עוסק במעלה של אמונה על הבנה וידיעה. והלא זהו הנושא שבתחילת ספר המדע (לידע, להאמין) וכפי שמרומוז ב'פסוק' בראש ספר המדע "משוך חסוך ליודעך (הבנה) וצדקתך לישרי לב (אמונה ותמימות).

ו' טבת - "דע את אלוקי אביך" - הלכות הראשונות של הלכות יסודי התורה.

ז' טבת - זיכוך הנפש - הל' דעות בנוגע לזיכוך הנפש והגוף.

ח' טבת - "הצ"צ ציוה את המלמדים שלמדו עם נכדיו הקטנים" - הלכות תלמוד תורה.

ט' טבת - "נהיגין בנוסח עלינו לומר שהם משתחוים להבל ולריק" - הלכות עבודה זרה.

קובץ זה הוא מלא
תוכן, מיצוי שרשי
עמוק של יסודי
החסידות, רוחה
ונשמתה נתון בסדר
ונחוח נפלא לשימוש
יום-יומי

(עכ"פ בשטחיות) בכל דברי התורה שבכתב, והלומד את
שיעורי התניא (בשיעור החת"ת) מקבל ידיעה כללית של
יסודות החסידות, כך הלומד מדי יום את הפתגם היומי
שב"היום יום" - קובע בנפשו ידיעה כללית בדרכי החסידות,
בפתגמי היסוד של מורי ומאורי החסידות וביסודות ההנהגה
החסידית".

ושוב הנה קטע שכתבו בשעתו לרבי מנהלי כולל חב"ד
בירושלים, במשפטים חבדיי"ם מדודים ביטאו נכונה את
פעולת ה"לוח":

"קובץ זה הוא מלא תוכן, מיצוי שרשי עמוק של יסודי החסידות, רוחה ונשמתה נתון
בסדר ונחוח נפלא לשימוש יום-יומי, וברוח זה נתקבל, בייחוד אצל אנ"ש ושאר חוגים
תורניים. ומקרב לב נאמר לו: יישר חילו!" (ימי מלך ח"ב עמ' 766).

אם נרצה לדעת כיצד מתייחס המחבר עצמו - הרבי - למנהג החסידים לדלות מדי יום
ביומו הוראות והדרכות מלוח השנה שנכתב לכאורה עבור שנת תש"ג, נעיין היטב בקטע
הבא:

המשכת החיות החסידית לכל השנה ע"י לימוד 'היום יום'

אם אי פעם היתה שיחה על הספר 'היום יום' בצורה מפורטת, זאת מלבד ביטויים
שנאמרו זעיר פה זעיר שם, היתה זו שיחת י"ט כסלו תשמ"ט שבשעתו הגדירו אותה 'יושבי
770' כ'הדרן על היום יום'. שיחה זו היתה רצופה בביטויים יחודיים שכל אחד יכול להבחין
בהם מיד, ממנה ניתן לראות על הקשר ההדוק בין י"ט כסלו והשפעתו על כל השנה
דרך הלימוד היומי ב'היום יום'. להלן קטעים מתוך אותה שיחה, שנאמרה בפתחת שנת
הארבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א אשר אז קאים איניש אדעתא דרבי':

"בעמדנו בתחילת י"ט כסלו - ראש השנה לחסידות, יש לפתוח לכל לראש בדברי הרב
- ובדיוק הלשון, לשון יחיד, כי כל יחיד מברך ומתברך מחבירו - "לשנה טובה בלימוד
החסידות ודרכי החסידות תכתב ותחתם".

ויה"ר, שמהברכה שב"ראש השנה" יעשה כאו"א את כל התלוי בו שזה יבוא לפועל בכל
יום ויום, ובדוגמת הענין דראש השנה בכלל, שמהענינים שנמצאים ב"ראש" באופן כללי,
יש להמשיך ממנו על כל יום ויום הענינים השייכים לאותו היום בעניני תורת החסידות.

ואין צורך להרחיב הדיבור במהותה של תורת החסידות. שכן, יש בזה ריבוי ביאורים
מנשיא דורנו, ובפרט שזה תורגם ככו"כ לשונות, וממילא נקל הדבר ובהישג יד של כאו"א
לעיין בתורתו, ולדעת תורת החסידות מה היא . . . מבין ריבוי הענינים שבתורת החסידות,
מובן ופשוט שתחילת הלימוד צריך להיות בענין שהזמן גרמא, ההלכות של יום זה, היינו

הענינים שבהם נת' ענין יום זה.

והנה, בתחילת ספר "היום יום" - ספר (ספר'ל) שנדפס בחיי נשיא דורנו, והי' לנגד עיניו בפרטי פרטיות, ועאכו"כ המבוא ("דער אַרײַנפיר") של הספר - מובא פתגמו של אבי נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר נ"ע. וזלה"ק: "י"ט כסלו . . נמשך ביום הזה . . מבחי' פנימיות ועצמות אוא"ס ב"ה שיאיר בפנימיות נפשינו אשר כל עצמותינו . . כל מציאותינו, העצם וההתפשטות . . יהיו אליו ית' לבד".

ומזה מובן שיש להתחיל בלימוד ענין זה כפי שהוא בלשון הרב, "ותן לחכם ויחכם עוד".

ויש להוסיף שהספר הנ"ל - "היום יום" - שנכתב לשנת העיבור, תואם במיוחד לשנה זו, שנת העיבור, שיש בו פתגמים לכל השנה גם לחודש העיבור [ולמרות שאי"ז מתאים לפי ימות השבוע, מ"מ אפשר למצוא שייכות לכל יום, ובפרט כאשר יהיו מונחים בזה ("מ'זועט זיך אַרײַנגען אין דעם") אזי ביתר קלות (אפי' יותר ממה שמשערים) יוכלו למצוא את הקשר].

והעיקר - שיהי' כדברי נשיא דורנו במשמעות השם ד"היום יום" - שכל יום יהי' כפי שצריך להיות היום, מלא בכל הענינים של אותו היום. בבחי' "בא בימים", שהוא בא בתוך הימים, היינו שהימים מלאים ושלמים. ועאכו"כ יום זה - י"ט כסלו - ר"ה לתורת החסידות, שהוא מלא ושלם בכל הענינים שלו.

וגם באם פגם והחסיר ח"ו בימים הקודמים, הרי גם ע"ז יכולה להועיל עבודת התשובה, שהיא מתקנת ומשלימה (גם מלשון שלימות) את הימים הקודמים, ועושה שהם יהיו ימים שלמים".

ונסיים - חלק זה - במשפט הסיום של הספר'ל אפוף המסתורין (אותו הוסיף בכתי"ק כ"ק אדמו"ר הריי"צ לאחר סידור הלוח לדפוס):

"גוט יום טוב! לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתבו ותחתמו!"

(חלק שני של כתבה זו בגליון הבא אי"ה)

'עת רצון' מיוחדת

.....
**"ומזה מובן גם בנוגע ל"עת רצון" שבעשרה בטבת, שבכדי לעשות את
 ה"פתיחה" של כל ה"עת רצון" דהצומות שמדברי־סופרים
 — צריכים ל"עת רצון" מיוחדת מלמעלה ביתר שאת ויתר עוז!"**
 שיחת קודש מרטיטה שנאמרה כליל עשרה בטבת תשנ"ב
 - אחרי תפילת ערבית - בלתי מוגה

א. נמצאים אנו לאחרי תשעה ימים בטבת, ונכנסנו כבר ליום העשירי בטבת, שהוא א' מהד' צומות שמדברי־סופרים.

והנה, מצינו שבצום העשירי בטבת יש תוקף מיוחד לגבי שאר הצומות שמדברי־סופרים, אפילו לגבי תשעה באב. דאע"פ שתשעה באב לילו כיומו, משא"כ בשאר הצומות (עשירי בטבת. צום גדלי, וי"ז בתמוז) שהצום הוא רק ביום, הרי לאידך — על העשירי בטבת נאמר בפסוק "סמך מלך בבל אל ירושלים בעצם היום הזה", שמשון זה לומדים (כדאיתא בספרים) שאפילו באם העשירי בטבת יחול בשבת — יצטרכו לצום בשבת, ע"ד "בעצם היום הזה" דכתיב גבי יום־הכיפורים.

[אלא שמצד חשבונות החדשים. כשמקדשים ע"פ החשבון — לא יתכן שהעשירי בטבת יחול בשבת. משא"כ כשהיו מקדשים ע"פ הראי', שהרי זה נמשך גם לאחרי החורבן, כל זמן שעוד הי' בית־דין סמוך. ובפרט כשהי' קיים בית־דינו של ר' יצחק אלפס, ועאכו"כ לפני־כן (כמסופר בספרים), — שאז יתכן שעשרה־בטבת חל בשבת].

ולכאורה צריך להבין — שכן כל ענין דורש הסברה ג"כ — במה נשתנה הצום דהעשירי בטבת מי"ז בתמוז ומהשלישי בתשרי ואפילו מתשעה באב — שב"תענית" שבו יש תוקף מיוחד, עד כדי כך, שיצטרכו להתענות אפילו בשבת!?

ומובן, שהתוקף שבתענית זו נוגע לעבודת ה' גם בזמננו כשמקדשים ע"פ החשבון. וכמובן מביאור אדמו"ר הזקן בתניא קדישא באגרת־התשובה, שמבאר בארוכה שענינה של כל תענית הוא — "עת רצון", שמזה מובן לעניננו, שמכיון שבתענית דעשרה־בטבת יש תוקף וחוזק מיוחד, הרי זה מורה על מעלה יתירה ב"עת רצון" שבעשרה־בטבת — אפילו לגבי ה"עת רצון" דתשעה באב, אע"פ שהוא יום־ההולדת דמשיח צדקנו (כמדובר כמה

פעמים), ועאכו"כ לגבי ה"עת רצון" די"ז בתמוז וג' בתשרי!

ב. ויש לומר אחד הטעמים בזה — מכיון שביום זה היתה התחלת החורבן, היינו, שביום זה היתה התחלת כל הד' צומות.

דהנה, החורבן לא הי' בבת־אחת, אלא עבר משך זמן מאז התחלת עניני החורבן עד שהגיע החורבן, "ניט איצטער געדאָכט" [=לא עלינו]. והטעם בזה — מפני שמלמעלה נתנו לבני ישראל משך זמן, בכדי שינצלוהו לעשיית תשובה (ובפרט מצד ה"עת רצון" שמתווספת ביום העשירי בטבת), וממילא יבטלו את החורבן בפועל.

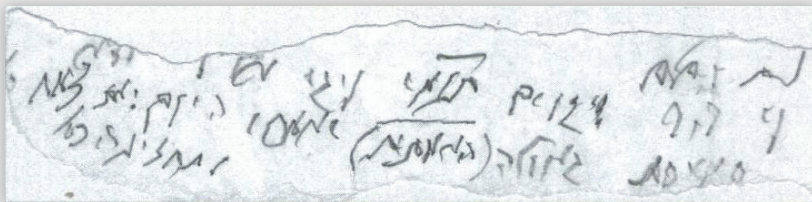
ומכיון שביום זה היתה התחלת החורבן, התחלת כל הד' צומות — יש בו חומר ותוקף מיוחד, כמו בכל "התחלה", שיש בה תוקף מיוחד לגבי המשך הענין, ולפעמים גם לגבי סיום הענין. וכמדובר כמה פעמים, שהתוקף שבהתחלת כל ענין ניכר גם בעניני חול, ועאכו"כ בעניני קדושה, בהם מצינו שההתחלה נקראת גם בשם "פתיחה" — פתח של ענין ודבר חדש.

ועד"ז בעניננו, שמכיון שבעשרה בטבת היתה התחלת כללות החורבן, וממילא התחלת כל הד' צומות — יש בעתנית שבו תוקף מיוחד. ומזה מוכן גם בנוגע ל"עת רצון" שבעשרה בטבת, שבכדי לעשות את ה"פתיחה" של כל ה"עת רצון" והצומות שמדברייסופרים — צריכים ל"עת רצון" מיוחדת מלמעלה ביתר שאת ויתר עוז!

ויש להאריך בזה, ואין כאן המקום והזמן לזה.

'צעטיל' מפרשת ויגש תשנ"ב

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לר' דוד שי' נחשון - יו"ר ארגון צבאות ה' בארה"ק - שהגיש לרבי, בחודש טבת תשנ"ב, את העיתון "במחנה צבאות ה'":

נת' [קבל] ות"ח

ויה"ר [=ויהי רצון] שיקויים תומ"י [תיכף ומיד] ויגש אליו יהודא

סמיכת גאולה (האמתית) שאמרו היום: את צמח כו' ותחזינה כו'

ג. בנוגע להלימוד מזה בעבודה בפועל:

"עת רצון" המהוה
 "פתיחה" דכל
 הד' צומות, הרי
 כשמנצלים את הזמן
 הנותר עד הצום
 לעשיית תשובה —
 יש בזה את הכח
 להבאת הגאולה
 האמיתית והשלימה
 בפשטות!

סיבת התענית דעשרה בטבת היא מפני שכיום הזה "סמך מלך בכל אל ירושלים", היינו, שאע"פ שהוא עצמו נשאר מחוץ לירושלים ולא נכנס לתוכה, הרי זה גופא שהי' לו את הכח לעשות מצור על ירושלים, ועד ש"אין יוצא ואין בא", וממילא לא יכלו להכניס לעיר עניני מאכל ומשתה וכו' — מהוה סיבה לענין של "תענית".

[— אע"פ שביחד עם זה היתה תקוה חזקה, שהתענית תגרום שיעשו תשובה, וממילא לא יהי' כל המשך החורבן, כך שלא היינו זקוקים להגיע לביאורהמעלה האמורה, שאז נעשתה ה"פתיחה" של כל הד' צומות שמדברי־סופרים].

ומזה מובן הלימוד למעשה בפועל — שכמו ש"חומה" בפשטות (אלי' "סמך מלך בכל") היא לא חלק מהעיר עצמה כבתי העיר, אלא אך ורק קיר שמקיף את כל העיר בכדי להגן על העיר, על בתי העיר וכל הענינים שבה (לכאורה ענין חיצוני בלבד), ואעפ"כ מכיון שהיתה זו ההתחלה דכללות החורבן. יש בסמיכה זו את החומר והכח ד"תענית" —

כמו כן — ועל אחת כמה וכמה — הוא למעליותא, שכשמנצלים ב"עת רצון" המהוה "פתיחה" דכל הד' צומות, הרי כשמנצלים את הזמן הנותר עד הצום לעשיית תשובה (שכן ע"פ שו"ע נותרו עוד כמה שעות עד התחלת התענית, והרי תשובה — בכל זמן זמנה הוא) — יש בזה את הכח להבאת הגאולה האמיתית והשלימה בפשטות!

ובפרט ע"פ מה שכתוב בזהר "זכאי חסידי בכל יומא ויומא כו' עבדין תיובתא שלימתא", שבזה נכללים כל בני ישראל להיותם בדרגת צדיקים, וממילא הרי הם מוכנים לחזור בתשובה, והם חוזרים בתשובה — בכל שעה ושעה. ועאכו"כ שעד עלות־השחר (ואפילו עד להתחלת הזמן שלפני־זה, כהזהירות להתחיל להתענות עוד קודם עלות־השחר) נותרו עוד כמה שעות — הרי זה ריבוי זמן לעשות תשובה!

ובמיוחד שעיקר התשובה הוא ב"רגע כמימרי"! ועד שאין צורך אפילו ל"מימרי", לדיבור, שהרי "המקדש . . על מנת שאני צדיק . . הרי זו מקודשת שמה הרהר תשובה בלבד", ויתירה מזו כגירסת האור־זרוע — "צדיק גמור"!

ועל אחת כמה וכמה — לאחרי הסיוע שמיתוסף בכל זה בבואנו מתפילת מעריב, המעריב דליל העשירי בטבת, ומתוך ידיעה שאילולא שהקב"ה חס על בני ישראל — היו צריכים להתענות גם בלילה (כמו בתשעה באב), אלא שהקב"ה "שחרר" את בני ישראל מה"תענית" במשך הלילה עד עלות השחר, והטעם לזה — כדי שבינתיים יקיימו בני ישראל "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", היינו, הוספה בבריאות הגוף, עאכו"כ הוספה בבריאות

הנשמה, ועאכו"כ — הוספה בענינים המבריאים את הנשמה, שזוהי התורה ומצוות!

ועוד וגם זה עיקר — שגם בגופו של היהודי על כל פרטיו (גידיים בשר ועור) מתוספת בריאות ע"י ההוספה בלימוד התורה ובקיום המצוות, וע"י ההידור בכל ענינים אלו!

ובמיוחד, בידועו שישנה כעת "עת רצון" מיוחדת, וביודעו — שיש ביכלתו לפעול דבר חידוש נפלא — שע"י שיעשה תשובה תיכף ומיד, הרי כמדובר "הרהר תשובה בלבו" נעשה "צדיק גמור". שאז ("ס'איז רעכט") יכולה וצריכה הגאולה לבוא מיד, כדאיתא בזהר (בתיקונים) "שאפילו אם הי' צדיק א' חוזר בתשובה שלימה בדורו הי' בא משיח"!

ויתירה מזו — (לא רק ע"י התשובה של צדיק־גמור אמיתי, אלא) אפילו יהודי אחד שיעשה "צדיק" על־שם שזכויותיו מרובין וכו' — בכחו להכריע את כף המשקולת, ולהביא תיכף ומיד את ה"תשועה והצלה" דהגאולה האמיתית והשלימה.

ד. ויהי רצון — ובפרט ע"י שעושים כל א' מהנמצאים כאן שליחים בענין הצדקה, ובכפליים — שזה יפעל, שתיכף ומיד יתעורר בכל אחד ה"הרהור תשובה", ושה"הרהור תשובה" יהי' בתוקף המתאים, שאז זה יביא בודאי את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, תיכף ומיד ממש.

וכולנו הולכים — "בנערינו ובזקנינו . . בבנינו ובבנותינו" — "וארו עם ענני שמיא" לירושלים עיה"ק, ונמצאים שם עוד כשחומות ירושלים הם בשלימותם ללא שום מצור עליהם, ועאכו"כ לאחרי זה, כאשר ירושלים תהי' באופן דהרחבה, כיון שנעשה "ופרצת" בירושלים ובכל העינים דירושלים, ובמיוחד — ב"מקדש אדני' כוננו ידיך", ותיכף ומיד ממש.

[כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א נתן לכאו"א מהנוכחים שיחיו ג' שטרות של דולר לתת אותם (או חילופם) לצדקה].

"ונחתום בטבעת המלך"...

לפנינו כתב יד קודש נדיר ומיוחד, שבו חותם כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א את התאריך "ה' טבת", בעיצומו של יום בשנת ה'תשמ"ז.

כן נוסף בסופו - פתח ענינים (נערך ע"י הרה"ח ר' אלי' שי' מסוסוב).

מערכת "אוצר התסידים"

ההא זר שנת פשיח

ברוקלין, נ.י.

זה שמשיח לא בא אתה בעצמך אשם בזה

סיום מאמר דא"ח שנאמר ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
בש"פ ויגש, ט' טבת תשמ"ו - בלתי מוגה

והנה הגם שכל אחד ואחד מישראל יודע שע"י הירידה בגלות יהי' "ועבדי דוד נשיא להם לעולם", מ"מ הרי ידוע הפתגם שרוצים שיהי' הכל במזומן, שיהי' "דאלא"י גלות" ויבוא "משיח נא", ובינתיים אין רואים זה בגלוי במזומן. אך הענין יובן ע"פ מאמר אדמו"ר הזקן הידוע (שכבר נדפס), שאפילו אם צדיק אחד עושה תשובה מיד משיח בא, והרי אדמו"ר הזקן אינו נותן בזה שום הגבלות, וכל אחד ואחד מישראל יכול להיות צדיק תיכף ומיד, אז זה שמשיח לא בא, הנה אתה בעצמך אשם בזה ("איז דאָס וואָס משיח איז ניט געקומען ביסטו אין דעם אליין שולדיק").

וא"כ זהו ענין המעות במזומן, כפשטות הענין, וכשאומרים שרוצים לראות המזומנים בכיס, הרי אין הכוונה שרוצים שיהי' בכיסו הלחם והמאכל שקונה ע"י המעות (די בולקע מיט וואַרמעס וכו'), אלא שיהיו מעות מזומנים שיוכל לקנות בהם דבר מאכל, ואח"כ קונה בהם לחם ונוטל ידיו ומברך ורק אח"כ אוכלו, ועד"ז הוא בעניננו, שיש בכיסו ובידו ויכלתו של כל אחד ואחד להיות צדיק ולעשות תשובה ועי"ז לקבל מיד את הגאולה, ואי"צ לזה שום עבודות, אלא ה"ז ברגעא חדא ממש.

וענין זה הוא יותר מהמשל הידוע במאמר כ"ק אדמו"ר מהר"ש שהגילויים דלע"ל הם כדוגמת השפע שניתן בתיבה שיש בה מנעול ומפתח, דבענין זה הרי צריך לקחת המפתח ולפתוח התיבה, משא"כ בעניננו הנה הכל כבר ישנו במזומן, ואי"צ אלא טירחא קטנה לקחת את המזומן ולהביא על ידו את הגאולה וכו'.

וזהו תוכן נקודת כל הענינים ונקודת כל הנקודות, דנקודת כל הענינים היא שיהי' "ודוד עבדי נשיא להם לעולם", ונקודת כל הנקודות היא שענין זה יהי' בפועל ממש ובקרוב ממש, בעגלא דידן ובעגלא דידן ממש.

ואולי הסיבה להמשך הגלות עוד רגע אחד, היא - מפני ש"הקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים" ("ועמך כולם צדיקים"), שיתפללו ויבקשו וידרשו ויתבעו מהקב"ה על אריכות הגלות, "עד מתי"... וידרשו ויתבעו שתבוא הגאולה תיכף ומיד, "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... כי לישועתך קוינו כל היום", ובשבתות וימים טובים - "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", וכיו"ב, ואז, מיד הוא בא!!

(משיחות ש"פ ויגש ה'תשמ"ז - מוגה)

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה ויגאלנו אכי"ר

נדפס ע"י

הרה"ח ר' זאב מאיר

וזוגתו דבורה חי' רייזל שי'

קדנר

לזכות הרך הנולד

נחמן בן חנה שי'

לרגל הולדתו ביום ט"ז כסלו

ה'תשע"ג

יה"ר שיגדל להיות חיי"ל אמיתי
לנח"ר כ"ק אד"ש מה"מ